

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 17 juni 2020
(OR. en)

8910/20

CSDP/PSDC 304
CFSP/PESC 509
COPS 196
POLMIL 74
CIVCOM 93

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	8792/20
Betreft:	Conclusies van de Raad over veiligheid en defensie

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over veiligheid en defensie, die op 17 juni 2020 via de schriftelijke procedure zijn goedgekeurd.

CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER VEILIGHEID EN DEFENSIE

1. De EU wordt geconfronteerd met een internationaal klimaat dat al de nodige problemen oplevert, en waarbij de COVID-19-pandemie, die zonder weerga is, voor nog meer zwakke plekken en spanningen in de wereld dreigt te zorgen. Dit vraagt om meer Europese eenheid, solidariteit en weerbaarheid, waarbij de lidstaten samenwerken aan een sterke Europese Unie die vrede en veiligheid bevordert en haar burgers beschermt, waardoor de Europese identiteit en het onafhankelijke karakter ervan worden versterkt, in overeenstemming met de Verdragen.
2. De EU blijft ernaar streven beter te kunnen optreden als veiligheidsleverancier via haar operationele inzet, in het bijzonder GVDB-missies en -operaties, haar weerbaarheid en paraatheid te vergroten om alle bedreigingen en uitdagingen voor de veiligheid effectief aan te pakken, en de noodzakelijke vermogens op te schroeven. Daardoor zal de EU haar strategische autonomie vergroten en beter kunnen samenwerken met partners om haar waarden en belangen veilig te stellen. Dit zal tevens een versterking betekenen voor onze gezamenlijke inspanningen, met name ook in de context van effectief multilateralisme en de trans-Atlantische betrekkingen, en voor de bijdrage van Europa aan een op regels gebaseerde wereldorde waar de Verenigde Naties de kern van vormen, en aan de Euro-Atlantische veiligheid.
3. Daartoe moeten de EU en haar lidstaten zowel op EU-niveau als op nationaal niveau volgens de begrotingsprocedures van de lidstaten de nodige financiële middelen uittrekken voor veiligheid en defensie, hetgeen ook het economische herstel, met name in vitale sectoren in de EU, ten goede kan komen.

In dit verband wijst de Raad erop dat alle initiatieven die zijn begonnen en opdrachten die zijn gegeven sinds 2016 moeten worden voortgezet in vervolg op de integrale EU-strategie. De Raad, met name:

4. Verzoekt de hoge vertegenwoordiger om, in nauwe samenwerking met en voortbouwend op de input van de lidstaten, uiterlijk eind 2020 via de gezamenlijke capaciteit op het gebied van inlichtingenanalyse een alomvattende, 360°-analyse van alle dreigingen en uitdagingen te presenteren, die voor de lidstaten de achtergrond kan vormen voor het ontwikkelen van een strategisch kompas, een document dat de Raad in 2022 moet goedkeuren. De Commissie en het Europees Defensieagentschap zullen in voorkomend geval bij het proces worden betrokken. Het strategisch kompas zal de uitvoering van het in november 2016 in het kader van de integrale EU-strategie overeengekomen ambitieniveau verbeteren en sturen en kan verder bijdragen tot de ontwikkeling van de gemeenschappelijke Europese veiligheids- en defensiecultuur, op basis van onze gedeelde waarden en doelstellingen en met inachtneming van het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten. Voortbouwend op de dreigingsanalyse en andere mogelijke thematische input zullen in het strategisch kompas beleidlijnen en specifieke streefdoelen worden vastgelegd op gebieden als crisisbeheersing, weerbaarheid, vermogensopbouw en partnerschappen. Het werk dat wordt verricht voor de veiligheids- en defensie-initiatieven zal ook in dit proces worden meegenomen, en het strategisch kompas moet coherente sturing bieden voor deze initiatieven en andere relevante processen.
5. Spreekt zijn waardering uit voor de waardevolle bijdrage van de strijdkrachten die in het kader van de COVID-19-pandemie steun bieden aan civiele autoriteiten, ook tussen EU-lidstaten onderling. In het licht van deze ervaring en van de geleerde lessen verzoekt de Raad de Commissie om samen met de hoge vertegenwoordiger mogelijke actualiseringen voor te stellen van de nadere regels voor het gebruik, de beschikbaarheid en de coördinatie van de militaire middelen en vermogens van de lidstaten ter ondersteuning van het Uniemechanisme voor civiele bescherming en voor humanitaire hulpverlening, met inachtneming van de overeengekomen beginselen en de bevoegdheden van de lidstaten en rekening houdend met de toepasselijke uitvoeringsbepalingen van artikel 222 VWEU.

6. Wijst nogmaals op het belang van wederzijdse bijstand en/of solidariteit, in overeenstemming met artikel 42, lid 7, VEU en artikel 222 VWEU, en komt overeen verder te proberen tot een gemeenschappelijke interpretatie te komen van artikel 42, lid 7, VEU en lessen te trekken, op basis van tabletop-oefeningen en beleidsdiscussies aan de hand van scenario's tijdens de komende maanden. Deze oefeningen en discussies moeten gericht zijn op de praktische regelingen voor de uitvoering ervan, onder meer op scenario's die relevant zijn voor artikel 222 VWEU, tevens rekening houdend met de zwakke plekken die door de COVID-19-crisis aan het licht zijn gekomen, en zo nodig met een bijdrage van de Commissie. De betrokken diensten kunnen daarbij ook een beoordeling verstrekken over het soort bijstand dat zij kunnen verlenen indien een lidstaat daarom verzoekt bij een activering van artikel 42, lid 7, VEU. De Raad herinnert eraan dat de verplichtingen voor de lidstaten op grond van artikel 42, lid 7, geen afbreuk doen aan het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten. Ook herinnert de Raad eraan dat de NAVO het fundament blijft van de collectieve defensie van de staten die er lid van zijn.

7. Spoort de EU-instellingen er samen met de lidstaten toe aan om zich, conform de conclusies van de Europese Raad van juni 2019, verder te beijveren om de weerbaarheid en de veiligheidscultuur van de EU ten aanzien van cyber- en hybride dreigingen te vergroten, en om de beveiliging van haar informatie- en communicatienetwerken en -systemen, inclusief de beveiligde communicatiekanalen, en van haar besluitvormingsprocessen te ontwikkelen en te versterken tegen alle mogelijke kwaadwillige activiteiten, opdat de EU ook in minder gunstige omstandigheden volledig kan blijven functioneren.

Benadrukt dat het van steeds groter belang is de EU beter in staat te stellen kwaadwillige cyberactiviteiten te voorkomen, te ontmoedigen, te bestrijden en te beantwoorden, onder meer met behulp van het kader voor een gezamenlijke diplomatieke EU-respons op kwaadwillige cyberactiviteiten ("instrumentarium voor cyberdiplomatie"), met inbegrip van, indien nodig, de horizontale autonome EU-cybersanctieregeling, alsook het EU-beleidskader voor cyberdefensie. De Raad benadrukt ook dat cyberaspecten verder moeten worden geïntegreerd in de crisisbeheersing van de EU.

Conform de conclusies van de Raad van december 2019 over extra inspanningen ter versterking van de weerbaarheid en bestrijding van hybride bedreigingen vraagt de Raad ook om meer te doen op nationaal niveau en op het vlak van EU-beleidsmaatregelen en -wetgevingsinitiatieven ter bestrijding van hybride dreigingen, waaronder de verspreiding van desinformatie, die zich door de COVID-19-crisis nog heviger manifesteren. Ook vraagt hij de paraatheid van de EU en haar autonome analysecapaciteit te bevorderen om het hoofd te bieden aan hybride dreigingen en om de weerbaarheid van partners te helpen vergroten.

8. Verzoekt de hoge vertegenwoordiger om samen met de Commissie en het Europees Defensieagentschap en in nauwe dialoog met de lidstaten een reeks acties op korte, middellange en lange termijn voor te stellen met betrekking tot de verbanden tussen defensie en klimaatverandering in het kader van de bredere klimaat-veiligheidsnexus, met name op het gebied van het civiele en het militaire gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB), vermogensopbouw, multilateralisme en partnerschappen.
9. Herinnert aan het vaste voornemen van de Europese Unie en haar lidstaten om de agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid volledig ten uitvoer te leggen en ervoor te zorgen dat deze volledig in alle beleidsmaatregelen en inspanningen van de EU wordt geïntegreerd.

Versterken van de operationele inzet van de EU

10. Wijst op de uiterst belangrijke bijdrage van alle civiele en militaire GVDB-missies en -operaties aan de mondiale vrede en stabiliteit in het kader van de geïntegreerde EU-aanpak van externe conflicten en crises, alsook aan de Europese veiligheid. De Raad beklemtoont dat de lidstaten alle GVDB-missies en -operaties de nodige middelen en het nodige personeel moeten verschaffen zodat de overeengekomen mandaten ervan effectief vervuld kunnen worden. In dit verband verzoekt hij de hoge vertegenwoordiger om opties voor een betere follow-up, ook op politiek niveau, en stimulansen om de opbouw van troepenmachten voor GVDB-missies en -operaties te verbeteren, aan de lidstaten ter bespreking voor te leggen. Ook spoort hij de lidstaten aan om de resterende hiaten op te vullen in het dienstrooster van de EU-gevechtsgroepen, die een belangrijke operationele en snelle responscapaciteit van de EU zijn. Voorts benadrukt hij het belang van efficiënte commando-, controle- en ondersteuningsstructuren, waaronder een versterkt missieondersteuningsplatform, en ziet hij uit naar de komende evaluatie van het militair plannings- en uitvoeringsvermogen (MPCC), inclusief de Gezamenlijke Cel ondersteuningscoördinatie (JSCC).

11. Hij pleit ervoor personeel dat in de initiële fase van de COVID-19-pandemie als voorzorgsmaatregel tijdelijk is teruggetrokken uit inzetgebieden, dringend te laten terugkeren, op gecoördineerde wijze en per inzetgebied, en daarbij de nodige middelen te verstrekken om de zorgplicht te vervullen. De Raad onderstreept het belang van zowel civiel-militaire coördinatie als de versterking van interne en externe veiligheidsverbanden, en ziet ernaar uit de operationele lessen uit de pandemie te bespreken, ook wat betreft paraatheid, weerbaarheid en de commando- en controlecapaciteiten van GVDB-structuren. Voortbouwend op dit momentum roept de Raad op door te gaan met het robuuster maken van de militaire opleidingsmissies in het kader van het GVDB en met het verhogen van de weerbaarheid van civiele GVDB-missies, onder meer op gebieden als medische evacuatie en strategische evacuatie.
12. Is ingenomen met de start van operatie EUNAVFOR MED IRINI, die vrede en stabiliteit in Libië moet bevorderen door op onpartijdige en effectieve wijze met vliegtuigen, satellieten en schepen bij te dragen aan de uitvoering van het wapenembargo tegen Libië overeenkomstig Resolutie 1970 (2011) van de VN-Veiligheidsraad en de daaropvolgende resoluties, waaronder Resoluties 2292 (2016) en 2526 (2020). Hij wijst op de belangrijke bijdrage van het EU-satellietcentrum aan het succes van de operatie. Hij is voorts ingenomen met de totstandbrenging van EUAM RCA, die de interne veiligheidstroepen in de Centraal-Afrikaanse Republiek zal ondersteunen, met de inzet van de EU in Zuidoost-Oekraïne en met de opening van de nieuwe vestiging van EUAM Ukraine in Mariupol, en erkent het belang van de langere aanwezigheid van operatie EUFOR Althea. De Raad ziet uit naar de uitgebreide strategische evaluatie van de drie GVDB-missies en -operaties in de Hoorn van Afrika.

In verband met de versterking van GVDB-missies in de Sahelregio is hij verheugd over het versterkte mandaat van EUTM Mali en ziet hij uit naar de strategische evaluaties van EUCAP Sahel Mali en EUCAP Sahel Niger. De Raad herinnert aan de gezamenlijke verklaring van de leden van de Europese Raad met de lidstaten van de G5 Sahel, verwelkomt tevens de oprichting van de coalitie voor de Sahel en de deelname van de EU hieraan, en wijst op het EU-leiderschap bij het coördineren van de acties in het kader van het partnerschap voor stabiliteit en veiligheid in de Sahel (P3S).

Ook wijst hij erop dat ook de Europese operationele inzet bevorderd moet worden, met waarborgen voor de continuïteit en synergie met de acties van de lidstaten in strategische zeegebieden, rekening houdend met de strategie van de Europese Unie voor maritieme veiligheid en het bijbehorende actieplan voor de uitvoering ervan. Hij ziet uit naar de lancering van het proefproject in de Golf van Guinee, dat het pad moet effenen voor vorderingen met het concept van de gecoördineerde maritieme aanwezigheid.

13. Dringt erop aan het pact inzake het civiele GVDB uiterlijk in het begin van de zomer van 2023 volledig uit te voeren, met inbegrip van de referentiepunten die tijdens de jaarlijkse toetsingsconferentie in november 2019 zijn vastgesteld en in de conclusies van de Raad over de uitvoering van het pact inzake het civiele GVDB van december 2019 zijn goedgekeurd, en van het werk dat de lidstaten verrichten voor hun nationale uitvoeringsplannen. In dat verband ziet hij uit naar de tweede jaarlijkse toetsingsconferentie, die is gepland voor de tweede helft van 2020, om na te gaan hoever het staat met de uitvoering van het pact op EU- en op nationaal niveau.
14. Onderstreept dat er dringend overeenstemming moet worden bereikt over een doeltreffende Europese Vredesfaciliteit, waarin wordt voorgesteld onder meer de levering van militaire uitrusting en krachtige waarborgen op te nemen, die uiterlijk in januari 2021 beschikbaar moet zijn, zodat de Unie beter in staat is de vrede te bewaren, conflicten te voorkomen en de internationale veiligheid te versterken. Ook onderkent hij dat er in het nog overeen te komen meerjarig financieel kader (MFK) voor 2021-2027 voor dit buiten de begroting gehouden instrument voldoende begrotingsmiddelen nodig zijn, in verhouding tot het ambitieniveau, en benadrukt hij het belang van verdere besprekingen, vooral over de financiële gevolgen.

15. Herinnert aan het belang van de overeengekomen beginselen van de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) en moedigt de lidstaten die deelnemen aan de PESCO aan om door te gaan met de uitvoering van de verdergaande verbintenissen, met name op de gebieden waar de vorderingen als ontoereikend zijn aangemerkt, in het bijzonder in verband met het operationele gebied en de Europese gezamenlijke aanpak (bv. aankoop van apparatuur en O&T op defensiegebied), in het licht van het tweede jaarverslag van de hoge vertegenwoordiger over de stand van zaken bij de uitvoering van de PESCO en conform de aanbeveling van de Raad over dit verslag. Om de PESCO effectiever te maken, ziet de Raad ernaar uit uiterlijk eind dit jaar een akkoord te bereiken over de doelstellingen en tastbare resultaten die moeten worden bereikt in de volgende PESCO-fase (2021-2025), ook ter voorbereiding op de aanpassing van de aanbeveling van de Raad van 15 oktober 2018 inzake de volgorde van de nakoming van de verdergaande verbintenissen die in het kader van de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) zijn aangegaan en inzake de nadere precisering van de doelstellingen¹. Voorts pleit hij ervoor zo spoedig mogelijk overeenstemming te bereiken over het ontwerpbesluit van de Raad over de algemene voorwaarden op grond waarvan derde staten bij wijze van uitzondering kunnen worden uitgenodigd om deel te nemen aan afzonderlijke PESCO-projecten. Ook roept hij op tot een snelle start van de onderhandelingen over de herziening van Besluit (GBVB) 2018/909 van de Raad tot vaststelling van een gemeenschappelijke reeks governanceregels voor PESCO-projecten².

¹ PB C 374 van 16.10.2018, blz. 1.

² PB L 161 van 26.6.2018, blz. 37.

16. Roept, conform het tweede verslag van de hoge vertegenwoordiger – die daarin tevens optreedt in zijn hoedanigheid van vicevoorzitter van de Commissie en hoofd van het Europees Defensieagentschap – over wisselwerking, onderlinge verbanden en samenhang tussen EU-defensie-initiatieven, op tot blijvende inspanningen voor een betere samenhang tussen de defensie-initiatieven van de EU, onder meer wat betreft de prioriteiten van de EU op het gebied van vermogensopbouw, waaronder de vermogensdoelstellingen met een grote impact (HICG), die dienen als belangrijk referentiepunt voor de vermogensopbouw van de EU. Daarbij moeten de specifieke aard en verschillende rechtsgronden van de programma's en initiatieven in acht worden genomen. Ook ziet hij uit naar de bespreking over de regelmatige evaluatie van de noodzaak om de prioriteiten van de EU op het gebied van vermogensopbouw te herzien, rekening houdend met alle nodige input. De Raad moedigt voorts de lidstaten uitdrukkelijk aan meer rekening te houden met de EU-instrumenten voor defensieplanning en deze beter te benutten in hun nationale processen voor defensieplanning. Hij verzoekt de hoge vertegenwoordiger in mei/juni 2021 een derde verslag over samenhang op te stellen, op basis waarvan de Raad verdere sturing zal verstrekken.
17. Wijst erop dat de lidstaten slechts over "één geheel van strijdkrachten" beschikken die zij in verschillende kaders kunnen gebruiken, en dat de ontwikkeling van de defensievermogens van de lidstaten in EU-kader dus tevens de vermogens zal helpen versterken die potentieel ter beschikking staan van andere kaders, waaronder de VN en de NAVO.
18. Is verheugd dat het industrieel ontwikkelingsprogramma voor de Europese defensie effectief verder wordt uitgevoerd en ziet uit naar de snelle goedkeuring van de gunningsbesluiten voor de oproepen tot het indienen van voorstellen van 2019. Ook is hij ingenomen met de vooruitgang die is geboekt met de uitvoering van de voorbereidende actie van de Unie inzake defensieonderzoek, en ziet hij uit naar de lancering van projecten over onder meer nieuwe en baanbrekende technologieën.

19. Roept op tot de snelle vaststelling en uitvoering van een ambitieus Europees defensiefonds – conform de prioriteiten op het gebied van defensievermogens die gezamenlijk door de lidstaten zijn overeengekomen in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid. De Raad roept tevens op tot een adequate financiering uit het nog overeen te komen MFK voor 2021-2027. Hij herinnert eraan dat dit de concurrentiekracht, efficiëntie en innovatiecapaciteit van de Europese industriële en technologische defensiebasis (EDTIB) in de hele Unie moet bevorderen, met inbegrip van duurzamere toeleveringsketens. Hij onderstreept dat het fonds een belangrijke rol zou kunnen spelen om de gevolgen van de huidige economische crisis voor de defensiesector te boven te komen, ook voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en midcap-ondernemingen, zulks door de defensie-investeringen en grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen. In dat verband vraagt de Raad de Commissie om ambitieuze jaarlijkse werkprogramma's voor te stellen, met speciale budgetten voor projecten voor grensoverschrijdende kmo-participatie, en voor nieuwe en baanbrekende technologieën, met het accent op onder meer sleuteltechnologieën, zonder afbreuk te doen aan het door de Commissie vastgestelde jaarlijkse werkprogramma.
20. Verwelkomt de oproep tot meer synergie in EU-programma's tussen de civiele en de defensie-industriesectoren, waaronder de ruimtevaart, met inachtneming van de verschillende aard en rechtsgronden van de betreffende EU-programma's en -initiatieven, met inbegrip van de civiele kant van Europese ruimtevaartprogramma's, zodat de middelen en technologieën effectiever worden gebruikt en schaalvoordelen worden gecreëerd. Voorts dringt hij erop aan de negatieve gevolgen van afhankelijkheden – waarop wordt gewezen in de nieuwe industriestrategie van de Commissie – met inachtneming van de bevoegdheden van de lidstaten aan te pakken en buitenlandse directe investeringen binnen het toepassingsgebied van het EU-recht en het nationale recht te screenen. De Raad roept de hoge vertegenwoordiger, de Commissie en de lidstaten ook op nog meer synergieën en verbanden in kaart te brengen tussen de ontwikkeling van artificiële intelligentie en defensiegerelateerde activiteiten, zulks volledig conform het toepasselijke internationale en nationale recht, met het doel een coherente en strategische Europese aanpak te bevorderen. De Raad herinnert aan de conclusies van de Europese Raad van oktober 2017, waarin hij de Europese Investeringsbank aanmaant om na te gaan hoe investeringen in onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten op het gebied van defensie kunnen worden ondersteund.

21. Pleit voor voldoende financiering voor het budget voor militaire mobiliteit in de Connecting Europe Facility (CEF) in het nog vast te stellen MFK voor 2021-2027 en voor ambitieuze projecten voor tweërlei gebruik om de vervoersinfrastructuur aan te passen met het oog op betere mobiliteit, zowel voor civiele als voor militaire doeleinden. Ook dringt hij erop aan het actieplan voor militaire mobiliteit op EU-niveau snel uit te voeren en ziet hij uit naar het volgende gezamenlijke voortgangsverslag van de hoge vertegenwoordiger en de Commissie, en naar de voortdurende inspanningen van de lidstaten om de militaire mobiliteit binnen en buiten de EU te verbeteren. In dit verband benadrukt de Raad dat alle lidstaten moeten kunnen deelnemen aan multinationale structuren, conform de PESCO-verbintenis ter zake.

Versterken van partnerschappen

22. Onderstreept dat het moeilijke internationale veiligheidsklimaat en met name de veiligheidsgerelateerde gevolgen van de huidige pandemie duidelijk maken hoe belangrijk het is de partnerschappen met internationale en belangrijke regionale partnerorganisaties, alsook met partnerlanden, verder te ontwikkelen.
23. Om de samenwerking met partners verder te bevorderen en te verbeteren, mede gelet op hun belangrijke en aanzienlijke bijdragen aan GVDB-missies en -operaties van de EU, verzoekt de Raad de hoge vertegenwoordiger om – met volle inachtneming van de beslissingsautonomie van de Unie – uiterlijk eind dit jaar concrete aanbevelingen te doen voor een strategischer benadering van EU-partnerschappen inzake veiligheid en defensie met derde landen. In dit verband is de Raad ook ingenomen met het zesde jaarlijkse voortgangsverslag over de GVDB-samenwerking met partnerlanden.

24. Is ingenomen met de flinke vooruitgang met de uitvoering van de prioriteiten van de EU en de VN voor de periode 2019-2021 inzake vredesoperaties en crisisbeheersing, en met name met de versterking van de samenwerking tussen GVDB-missies en -operaties en VN-vredesoperaties in de inzetgebieden, met de agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid en in verband met conflictpreventie. Ook roept hij op tot betere samenwerking met de Verenigde Naties in gebieden waar de GVDB-missies en -operaties worden ingezet naast VN-vredesoperaties, daarbij voortbouwend op het tweede voortgangsverslag over de prioriteiten voor 2019-2021 van de EU en de VN inzake vredesoperaties en crisisbeheersing.
25. Is ingenomen met de aanmerkelijke vorderingen met de samenwerking tussen de EU en de NAVO sinds de ondertekening van de gezamenlijke verklaringen van Warschau van 2016 en van Brussel van 2018, zoals beschreven in het vijfde voortgangsverslag over de uitvoering van de gemeenschappelijke reeks voorstellen dat gezamenlijk door de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter/hoofd van het Europees Defensieagentschap en de secretaris-generaal van de NAVO is ingediend. De Raad wijst nogmaals op het belang van een dieper, wederzijds versterkend en voordelig strategisch partnerschap tussen de EU en de NAVO op gebieden van gemeenschappelijk belang, onder meer inzake belangrijke horizontale kwesties zoals de onbelemmerde uitwisseling van gerubriceerde en niet-gerubriceerde informatie, op een inclusieve en niet-discriminerende wijze, met als algemeen doel het opbouwen van een echte band tussen beide organisaties. De uitvoering van de gezamenlijke verklaringen blijft een belangrijke politieke prioriteit van de EU en blijft plaatsvinden met volledige inachtneming van de beslissingsautonomie en procedures van beide organisaties, op basis van de beginselen van transparantie, wederkerigheid en inclusiviteit. In dit verband is de Raad verheugd over de belangrijkste verwezenlijkingen van de samenwerking, onder meer op het gebied van politieke dialoog, militaire mobiliteit, de bestrijding van hybride dreigingen, waaronder desinformatie, evenals cyberbeveiliging en defensie. Voorts vraagt de Raad om een coherente reactie op de implicaties van de pandemie, onder meer via oefeningen en meer wisselwerking, conform het beginsel dat onnodig dubbel werk moet worden vermeden. Ook roept de Raad op tot snelle vooruitgang richting een nieuw ambitieus plan voor parallelle en gecoördineerde oefeningen, om de twee organisaties veerkrachtiger te maken en de onderlinge synergie te vergroten als verdere stap naar nauwere wisselwerking in reële crisissituaties. De Raad ziet uit naar verdere vooruitgang bij de uitvoering van de gemeenschappelijke reeks voorstellen in nauwe samenwerking met en met volledige betrokkenheid van alle lidstaten.